

Obr. 74. Veselí nad Moravou. Preparace hrobů v prostoru Svatoplukovy ulice. Foto Archaia Brno z. ú.

Fig. 74. Veselí nad Moravou. Preparation of graves in Svatoplukova Street. Photo by Archaia Brno.

Literatura

Dejmal, M., Příbylová, M. 2019: Veselí nad Moravou (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 60(2), 311–312.

Summary

During the reconstruction of a road near the Church of the Virgin Mary in Veselí nad Moravou (Hodonín District) in 2022, a total of 537 modern-period graves (Fig. 74) were excavated, along with a cemetery wall and remnants of a medieval built-up area.

Michala Příbylová, Jakub Šimík

Vranov (k. ú. Vranov u Brna, okr. Brno-venkov) „U Strašné studny“, „Na Plynu“, Veselý kopeček, cesta Vranovská, parc. č. 365/74, 365/75, 365/29, 365/30.

Novověk. Areál těžby, milířiště. Náhodný zásah/nález. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.3066200N, 16.6233250E; 49.3077044N, 16.6235878E; 49.3149333N, 16.6248644E; 49.3090089N, 16.6254653E; 49.3115550N, 16.6241994E

U příležitosti výstavby plynovodu (REKO VTL Brno–Adamov–Blansko III–Vranov) v úseku Vranov – Šebrov – Sv. Kateřina proběhl v místě budoucí stavby v měsíci březnu 2022 předstihový průzkum v místech skrývky v podobě asi 10 m širokého pásu. Bylo zjištěno, že terén vykazuje známky intenzivní raně novověké povrchové těžby zvětralých granodioritů (u vranovského hřbitova, „U Strašné studny“, Veselý kopeček), s ojedinělým nálezem hlubšího „ohnišť“, které by se svou povahou dalo s jistou nadsázkou snad označit za doklad žďáření lesa nebo požáru po úderu blesku. Následný výzkum doložil v prostoru stavby mezi hřbitovem a Veselým kopečkem řadu mělce zahloubených jam a lomů na dobývku kamene, šterku a písku a úvoz cesty Vranovské, které zanikly během 19. až 20. století. Rýha hloubená na severní straně Veselého kopečku prořala rozměrné milířiště, vyznačující se vrstvou uhelného mouru a pozůstatky obvodového žlabu. Z blízkosti milířiště byla následně vyzvednuta raně novověká železná sekera, datovaná rámcově do 17.–18. století (obr. 75).

Obr. 75. Vranov. Nález sekery od milířiště. Foto P. Kos.

Fig. 75. Vranov. Axe from the charcoal kiln. Photo by P. Kos.

Literatura

Neuveдено.

Summary

The excavation conducted in the cadastral area of Vranov u Brna (Brno-Country District) yielded evidence of intense early modern surface extraction of weathered granodiorite. A rare find includes a deeper ‘hearth’ and remnants of a sunken lane, part of the Vranovská road dating from the 19th to the 20th century. On the northern side of Veselý kopeček Hill, a charcoal kiln from the 17th to 18th century was identified. An axe dated to the same period was found there (Fig. 75).

Petr Kos

Zdounky (k. ú. Nětčice, okr. Kroměříž) „Topole“.

Mladohradištní období (RS4). Neurčený areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.2402311N, 17.3183956E; 49.2395991N, 17.3185462E; 49.2405936N, 17.3216261E; 49.2400009N, 17.3218248E

Záchraný archeologický výzkum na lokalitě Nětčice – „Topole“ proběhl ve dnech 4.–5. dubna 2022 v rámci přípravy stavby VTL plynovodu Moravia. Zachyceny byly dva od sebe vzdálené objekty – hliník kultury s moravskou malovanou keramikou (Záhorák 2023) a jáma ze závěru raného středověku.

Středověkou složku na lokalitě představovala samostatně se nacházející jáma. Šlo o oválnou jámu s kruhovým zahloubením ve východní části. Mělká část objektu obsahovala jen nahodilé zlomky keramiky a mazanice. Větší část nálezů se nacházela v kruhovém zahloubení. Během prací se z ní podařilo získat velké množství středověké keramiky, včetně několika kusů celých okrajů hrnců. Nejčastějším výzdobným motivem jsou jednoduché vlnovky a pásové rýhy, na několika střepech se objevuje i řada šikmých vrypů na rozhraní hrdla a výdutí. Dna nádob se v objektu téměř nenacházela. Jedno zachovalé dno na sobě neslo značku ve tvaru kříže v kruhu spojeném dvěma liniemi s větším vnějším kruhem. Na základě získaného inventáře lze objekt zařadit do 11.–12. století (dle Nekuda, Reichertová 1968).

Literatura

Nekuda, V., Reichertová, K. 1968: *Středověká keramika v Čechách a na Moravě*. Brno: Moravské zemské muzeum.

Záhorák, V. 2023: Zdounky (k. ú. Nětčice, okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 64(1), 201.

Summary

An isolated pit with fragments of pots from the 11th and 12th centuries was discovered in Zdouňky (Nětčice cadastral area, Kroměříž District). A clay pit of the Moravian Painted Ware culture was found nearby.

Vít Záhorský

Znojmo (k. ú. Oblekovice, okr. Znojmo)

„U Střelnice“, parc. č. 684/1.

Středohradištní období (RS3). Ojedinelý artefakt. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 48.8432439N, 16.098389E

V květnu 2021 byla do sbírek Jihomoravského muzea ve Znojmě, p. o., jako náhodný nález detektorem kovů odevzdána zdobená sekera z období Velké Moravy (obr. 76). Bližší informace nálezem poskytnuty nebyly, proto jsme věnovali místu nálezu pozornost a v předjaří roku 2022 jsme zde provedli podrobný průzkum (Nejedlá et al. 2023). Na místě se nepodařilo získat další artefakty, které by se zbraní mohly souviset.

Zbraň náleží k lehkým válečným sekerám s ostrým mírně zkoseným vůči ose topora. Výjimečná je však svým zdobením, které bylo patrné na obou stranách čepele při její horní hraně. Zbraň jsme proto ve spolupráci s T. Vlasatým podrobili analogickému srovnání a tomografickému průzkumu pod vedením J. Hoška na Oddělení přírodních věd a archeometrie Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. Rozbor zdokumentoval motiv větévky s listy paprscitě směřujícími k násadovému otvoru (levá strana) a od něj (pravá strana), a to na celé horní hraně sekery a u obloukovitého výřezu brady. Tento ornament se spojuje v nejužším místě brady – u trnů. Na samotných trnech jsme vzhledem k jejich pokročilé korozi zaznamenali pokračující výzdobu pouze jako jednotlivou rýhu. Břit, spodní strana brady ani tlouk zdobeny nebyly. Dekorace se zdá být sekána pomocí rovného kovového nástroje (technika viz Kotowicz 2018, 37), rýhy nejsou hluboké a korozi musely značně utrpět. Průzkum

nepotvrdil vyplnění rýh jiným kovem a na předmětu nebyla konstatována žádná značka. Zdobení představuje u bradatic tohoto typu neobvyklý rys, který v současné době není znám u žádné další bradatice z území Moravy (Luňák 2018, 74–76).

Literatura

Kotowicz, P. N. 2018: *Early Medieval Axes from Territory of Poland*. Kraków: Polish Academy of Arts and Sciences.

Luňák, P. 2018: *Velkomoravské sekery*. Rkp. disertační práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: Ústřední knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Dostupné také z: <https://is.muni.cz/th/agc1n/>.

Nejedlá, A., Vlasatý, T., Hošek, J. 2023: A new find of a Great Moravian decorated battle-axe head from Znojmo-Oblekovice. *Archaeologia historica* 48(1), 209–218.

Obr. 76. Znojmo. Fotografie zdobené sekery před konzervací. Foto R. Hetflaiš.

Fig. 76. Znojmo. Photo of the decorated axe before conservation. Photo by R. Hetflaiš.

Summary

A stray find of the decorated axe (Fig. 76) from the Great Moravian period was made with a metal detector in Znojmo (Oblekovice cadastral area, Znojmo District).

Alena Nejedlá